

Kuzmin, O. Ie., and Melnyk, O. H. *Teoretychni ta prykladni zasady menedzhmentu* [Theoretical and applied principles of management]. Lviv: Lvivska politekhnika; Intel'ekt-Zakhid, 2002.

Kibanov, A. Ya. *Upravlenie personalom organizatsii* [Management staff of the organization]. Moscow: INFRA-M, 2002.

Maksimova, I. «Otsenka konkurentosposobnosti promyshlennogo predpriiatiia» [Assessment of the competitiveness of industrial enterprises]. *Marketing*, no. 3 (1996): 33-39.

Mylnik, V. V., Titarenko, B. P., and Volochienko, V. A. *Sistemy upravleniia* [Management system]. Moscow: Ekonomika i finansy, 2002.

«Metodyka provedennia pohyblenoho analizu finansovohospodarskoho stanu pidpriemstv ta orhanizatsii» [Methodology for in-depth analysis of the financial condition of enterprises and organizations]. www.rada.gov.ua

Osovska, H. V., and Osovskiy, O. A. *Menedzhment orhanizatsii* [Management organization]. Kyiv: Kondor, 2005.

Pecherkina, E. V. «Organizatsionno-ekonomicheskoe obespechenie konkurentoustoychivosti predpriiatiia» [Organizational

and economic support konkurentoustoychivosti enterprise]. *Dis. ... kand. ekon. nauk*: 08.00. 05, 2005.

Podolchak, N. Yu. «Otsiniuvannia rivnia sotsialno-ekonomichnoi efektyvnosti system menedzhmentu pidpriemstv shliakhom zastosuvannia lokalnykh pokaznykiv» [Evaluation of socio-economic efficiency of management of enterprises through the use of local indicators]. <http://ena.lp.edu.ua>

Shehda, A. V. *Menedzhment* [Management]. Kyiv: Znannia; KOO, 2002.

Savitskaia, G. V. *Metodyka kompleksnogo analiza khoziaystvennoy deiatelnosti* [Methodology for integrated analysis of economic activity]. Moscow: INFRA-M, 2003.

Smirnit'skiy, E. K. *Ekonomicheskie pokazateli v promyshlennosti* [Economic indicators in the industry]. Moscow: Ekonomika, 1989.

Shvydanenko, H. O., Dmytrenko, A. I., and Oleksyk, O. I. *Biznes-diahnostyka pidpriemstva* [Business diagnostics company]. Kyiv: KNEU, 2008.

УДК 65.012.34

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ НАПІВПРОВІДНИКОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

© 2014 ПОПОВА В. Д.

УДК 65.012.34

Попова В. Д. Аналіз логістичних витрат напівпровідникової галузі України

Метою роботи є аналіз логістичних витрат у виробництві напівпровідникових матеріалів на прикладі двох підприємств України. Досліджено вплив логістичного управління і логістичних витрат на формування кінцевої собівартості (ціни) товару (послуг). Надано оцінку логістичних витрат підприємств напівпровідникової галузі України і встановлено її структуру за видами основних витратних статей: матеріальних, транспортних, виробничих і складських. Установлено узагальнену кількісну структуру логістичних витрат підприємств напівпровідникової галузі України з різними формами власності в умовах ситуативного зростання собівартості продукції та падіння рентабельності виробництва, викликаних загальними кризовими тенденціями в економіці. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є аналіз витрат у виробництві напівпровідникової продукції і встановлення особливості їх групування та класифікації з точки зору логістики, обґрунтування моделі оцінки собівартості продукції, яка враховує взаємно суперечливий вплив прямих логістичних витрат і логістичного управління на кінцевий результат.

Ключові слова: логістичні витрати, логістичне управління, напівпровідникова галузь, собівартість, економічна криза.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Формул.:** 4. **Бібл.:** 8.

Попова Вікторія Давидівна – здобувач, Класичний приватний університет (вул. Жуковського, 70 Б, Запоріжжя, 69002, Україна)

E-mail: vikar-2010@mail.ru

УДК 65.012.34

Попова В. Д. Анализ логистических затрат полупроводниковой отрасли Украины

Целью работы является анализ логистических затрат в производстве полупроводниковых материалов на примере двух предприятий Украины. Исследовано влияние логистического управления и логистических расходов на формирование конечной себестоимости (цены) товара (услуг). Дана оценка логистических расходов предприятий полупроводниковой отрасли Украины и установлена её структура по видам основных расходных статей: материальных, транспортных, производственных и складских. Установлена обобщенная количественная структура логистических затрат предприятий полупроводниковой области Украины с разными формами собственности в условиях ситуативного роста себестоимости продукции и падения рентабельности производства, вызванных общими кризисными тенденциями в экономике. Перспективами дальнейших исследований в данном направлении является анализ затрат в производстве полупроводниковой продукции и установление особенности их группирования и классификации с точки зрения логистики, обоснование модели оценки себестоимости продукции, которая учитывает взаимно противоречивое влияние прямых логистических расходов и логистического управления на конечный результат.

Ключевые слова: логистические затраты, логистическое управление, полупроводниковая отрасль, себестоимость, экономический кризис.

Рис.: 1. **Табл.:** 4. **Формул.:** 4. **Библ.:** 8.

Попова Виктория Давидовна – соискатель, Классический приватный университет (ул. Жуковського, 70 Б, Запоріжжя, 69002, Україна)

E-mail: vikar-2010@mail.ru

UDC 65.012.34

Popova V. D. Analysis of Logistics Costs of the Ukrainian Semiconductor Industry

The goal of the article is analysis of logistics costs in production of semiconductor materials using example of two Ukrainian enterprises. The article studies influence of logistics management and logistics costs upon formation of the final cost value (price) of a commodity (service). It gives an assessment of logistics costs of Ukrainian semiconductor enterprises and establishes its structure by types of main expenditure items: material, transport, production and storehouse. It establishes the generalised quantitative structure of logistics costs of Ukrainian semiconductor enterprises with various forms of ownership under conditions of a situational growth of cost value of products and reduction of profitability of production, caused by common crisis tendencies in economy. Prospects of further studies in this direction are analysis of costs in production of semiconductor products and establishment of the specific feature of their grouping and classifying from the point of view of logistics and justification of the model of assessment of cost value of products, which takes into account mutually contradictory influence of direct logistics costs and logistics management upon the final result.

Key words: logistics costs, logistics management, semiconductor industry, cost value, economic crisis.

Pic.: 1. **Tabl.:** 4. **Formulae:** 4. **Bibl.:** 8.

Popova Viktoriya D. – Applicant, Classic Private University (vul. Zhukovskogo, 70 B, Zaporizhzhya, 69002, Ukraine)

E-mail: vikar-2010@mail.ru

Останнім часом у зв'язку з інтенсивним розвитком і запровадженням логістичних механізмів управління підприємством помітно зросла доля пов'язаних з ними витрат у кінцевій собівартості (ціні) товару. Суто логістична складова становить значну частину сукупних накладних витрат; при цьому вона продовжує зростати у результаті ускладнення ланцюгів поставок, постійної зміни системи заказів і зростання вимог до якості продукції та послуг. За узагальненими даними різних авторів логістичні витрати для розвинених країн Європи становлять 10 – 17% (а у деяких випадках до 40 – 45%) сукупних витрат [1].

Аналіз логістичних витрат напівпровідникових підприємств України і рекомендації щодо відповідних методів їх логістичного управління мають враховувати, передусім, специфіку цієї галузі, яка являє собою металургію «малих мас і об'ємів», що відбивається на специфіці ґрунтування витрат, здійсненій нами у роботі [2]. Але, якщо особливості напівпровідникового виробництва і форму власності підприємств можна віднести до числа постійно діючих чинників, то кризовий стан світової економіки і України в цілому є вагомим чинником ситуативного характеру, впливом якого не можна нехтувати [3].

Тому, незважаючи на те, що логістичні витрати напівпровідникових підприємств України досить добре кореспондуються з вищенаведеними даними по Європі, для галузі в цілому характерними є інфляційні процеси, підвищення цін на матеріальні та енергетичні ресурси, скорочення ринків збуту тощо, і, як наслідок, – зростання собівартості продукції і падіння рентабельності виробництва.

Метою роботи є аналіз логістичних витрат у виробництві напівпровідникових матеріалів на прикладі двох підприємств України: КП «ЗТМК» і ВАТ «Сілікон», узагальнені характеристики яких наведено в табл. 1.

витрат часу й ресурсів, що забезпечують протікання в системі потокових процесів. Але зарубіжні підприємства вже давно на практиці використовують методи логістики в організації своєї діяльності. Однак підходи, що використовуються в умовах стабільної економіки розвинених країн, не можуть використовуватися на вітчизняних підприємствах. Темпи впровадження логістичних методів необхідно розглядати з обліком на проблеми і стан національної економіки, розробляючи обґрунтування і методичне забезпечення такого впровадження [4]. Логістичні витрати – це сума всіх витрат, пов'язаних з виконанням логістичних операцій на підприємстві (розміщенням замовлень на поставку продукції, закупівлю, складування, внутрівиробниче транспортування, зберігання готової продукції, відвантаження, зовнішнє транспортування, а також витрати на персонал, устаткування, приміщення, складські запаси, на передачу даних про замовлення, запаси, поставки тощо) [5, с. 78].

Управління матеріальними потоками досягається за допомогою цілеспрямованих дій і, по суті, являє собою специфічний процес. Ефективна управлінська діяльність багато в чому залежить від правильного розуміння функцій управління, їх місця, складу, змісту. У цьому зв'язку проблема функцій справедливо вважається однією з важливих і актуальних проблем науки управління. Логістичне управління передбачає, що виробнича програма розробляється на рівні всього підприємства (планування матеріального потоку) з урахуванням роздільних витрат не тільки на виробництво, але і на постачання і збут.

На сучасному етапі розвитку логістичний підхід до управління матеріальними потоками полягає в адекватності матеріального та інших потоків, визначенні технології оптимального переміщення ресурсів і товарів, ви-

Таблиця 1

Узагальнені характеристики досліджуваних підприємств

Основні показники виробничої логістичної системи	Підприємство	
	Казенне підприємство Запорізький титано-магнієвий комбінат (КП «ЗТМК»)	Відкрите акціонерне товариство «Сілікон», м. Світловодськ, Кіровоградської області (ВАТ «Сілікон»)
Форма власності	Державна	Приватна
Номенклатура продукції	Багатопродуктова: титан, титанові сплави, титанові білила, германієва продукція, кремнієві лиття тощо.	Малопродуктова: кремній, інтерметалеві сполуки тощо.
Класифікація за кількістю персоналу і обсягу виробництва	Крупне (комбінат)	Середнє (завод)
Чинна структура управління	Лінійно-функціональне	Лінійно-функціональна з елементами дивізіональної (продуктової)

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити такі завдання:

1. Уточнити концептуальну модель впливу логістичного управління на повну собівартість продукції (послуг) підприємства.
2. Встановити узагальнену структуру логістичних витрат підприємств, які досліджуються.
3. Оцінити розподіл логістичних витрат підприємств, які досліджуються, за елементами логістичного управління.

Сучасне промислове підприємство, як складна штучна система, має економічну динаміку, пов'язану зі зміною

блення стандартних вимог до якості товарів та їх упакувці, виявлення центрів виникнення втрат часу, нераціонального використання матеріальних і трудових ресурсів, обладнання тощо [6].

Логістичне управління впливає на розрахункову (виробничу) собівартість продукції S двояко: логістичні витрати її збільшують, а логістичне управління – зменшує за рахунок досягнутого економічного ефекту. Залежно від місця і способу виникнення витрат собівартість поділяється на цехову, заводську і повну. У практиці напівпровідникових виробництв застосовується схема витрат, яку в адаптованому до сучасних вимог нами представлено у вигляді:

$$S_{цех} = S_m + L + S_{об} + S_{тв} + S_{бр} + S_{цв}; \quad (1)$$

$$S_{зав} = S_{цех} + S_{зв}; \quad (2)$$

$$S_{повн} = S_{зав} + S_{пв}; \quad (3)$$

де $S_{цех}$ – цехова собівартість;
 S_m – витрати на основні і допоміжні матеріали, напів-фабрикати за відрахуванням вартості зворотніх відходів;
 L – основна і додаткова заробітна плата;
 $S_{об}$ – витрати, пов'язані з експлуатацією і утриманням устаткування;
 $S_{тв}$ – технологічні витрати;
 $S_{бр}$ – втрати від браку;
 $S_{цв}$ – загальноцехові витрати;
 $S_{зав}$ – заводська собівартість;
 $S_{зв}$ – величина загальнозаводських витрат;
 $S_{повн}$ – повна собівартість;
 $S_{пв}$ – поза виробничі витрати.

Логістичні витрати підприємства входять у калькуляцію собівартості непрямым шляхом, головним чином, через загальнозаводську складову, хоча фактично вони відкладаються і на інші складові собівартості (основна і додаткова заробітна платня, транспортне і складне обладнання, матеріали на упаковку і тару, втрати від браку).

Схематично вплив двох суперечливих чинників, логістичного управління і логістичних витрат на повну собівартість продукції показано на рис. 1.

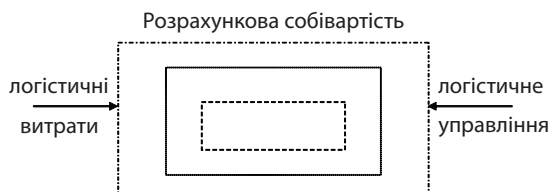

Рис. 1. Вплив логістичних витрат і логістичного управління на собівартість продукції

Отже, повна собівартість дорівнює розрахунковій (виробничій) собівартості, збільшеній на суму логістичних витрат і зменшену на грошову суму, що виражає собою ефект логістичного управління

$$S_n = S + \alpha S - \beta S = (1 + \alpha - \beta)S, \quad (4)$$

де α і β – коефіцієнти відносної зміни собівартості при урахуванні логістичних витрат і ефекту логістичного управління, відповідно. Завжди $\alpha \geq 1$, $\beta \leq 1$, і треба, щоб α зменшувалося, а β – зростало, хоча, як вже зазначалося, ці тенденції взаємно суперечливі.

Обчислення повної собівартості продукції (послуг) вимагає, щоб усі витрати, які відносяться до виконання заказу споживачів, були враховані. Для цього необхідна служба логістики, що володіє необхідними інформаційними ресурсами і методами контролю поточної і кінцевої собівартості, завдяки яким ринкові ціни мають бути своєчасно скориговані, залишаючись конкурентними [7].

Традиційний бухгалтерський облік, який діє на підприємствах України, на жаль, «за замовчуванням», виходить з того, що витрати на логістику, продаж і просування товару на ринках збуту не є необхідними для власного виробництва. Тому, ці витрати часто-густо не враховуються у вартості продукту, чим нібито забезпечується так звана «стабільність» цін, яка в умовах ринкової (а тим наче кризової) економічними є не що інше, як бажана примара.

За такої політики зберігання постійної ціни в один період приносить підприємству прибуток, а у інший період – одні лише збитки. Ці коливання прибутковості іноді називають «спіраллю смерті».

Сучасна стратегія підприємства має бути орієнтована на досягнення результатів не тільки і не стільки зниженням прямих витрат, але, перш за все, на впровадження прогресивних механізмів логістичного управління, які самі по собі є витратними.

Отже, критеріальним параметром доцільності використання логістичного управління підприємством може бути співвідношення логістичних витрат і досягнутої в результаті економічної ефективності. При цьому (особливо в умовах економічної кризи) логістичне управління може не здійснити зростання собівартості продукції, але воно здатне суттєво уповільнити цю тенденцію.

Для проведення логістичного дослідження нами обрано два діючих підприємства напівпровідникової галузі України: Казенне підприємство Запорізький титано-магнієвий комбінат та Відкрите акціонерне товариство «Сілікон», м. Світловодськ, Кіровоградської області (див. табл. 1). Особливості ВАТ «Сілікон» у порівнянні з КП «ЗТМК» полягають у тому, що воно є підприємством з приватною формою власності, виробляє більш актуальну напівпровідникову продукцію (кремній), а за обсягами виробництва належить до категорії середніх підприємств [8].

Потокова сутність економічних процесів зазначених підприємств знаходить відображення в основних показниках діяльності підприємств: товарообіг, оборотності обігових коштів, документообіг, часу обігу і т. ін. Потоки на регіональному рівні відображаються в міжгалузевому балансі та кругообігу ресурсів і продукції через циркуляцію фінансових коштів. Принциповою особливістю логістичного аналізу є те, що всі фінансові показники – дохід, витрати, прибуток і рентабельність – ув'язуються з реальним процесом руху товару.

З точки зору логістики підприємство – одночасно покупцем і продавцем матеріальних ресурсів і послуг, приймачем і джерелом матеріального і супутніх (фінансових, інформаційних, трудових тощо) потоків, визначеним пунктом на їх траєкторії, ланкою логістичного ланцюга.

На підставі проведених досліджень з використанням звітних даних встановлено (станом на 2011 р.) узагальнену структуру логістичних витрат досліджених підприємств (табл. 2).

Таблиця 2

Узагальнена структура логістичних витрат підприємств – виробників напівпровідникових матеріалів (%)

№	Види витрат	КП «ЗТМК»	ВАТ «Сілікон»
1	Матеріальні	73	66
2	Транспортні	7	10
3	Виробничі	15	20
4	Складські	5	4

Видно, що незалежно від виду продукції і форми власності підприємства, структура логістичних витрат є приблизно однаковою. Основним видом логістичних витрат є матеріальні витрати (~ 70%).

У табл. 3 узагальнені дані, які свідчать про те, що за останні роки (2009 – 2011 рр.) собівартість продукції напівпровідникових підприємств має стійку тенденцію до зростання витрат на її виробництво. Однак, як вже зазначалося, без логістичного супроводження ці витрати мали бути значно більшими.

Таблиця 3

Витрати на 1 грн виробленої товарної продукції (грн)

Підприємство	2009 р.	2010 р.	2011 р.
КП «ЗТМК»	0,73	0,81	0,90
ВАТ «Сілікон»	0,71	0,75	0,77

Розподіл логістичних витрат за складовими системи логістичного управління КП «ЗТМК» і ВАТ «Сілікон» представлено в табл. 4.

Розподіл логістичних витрат за складовими системи логістичного управління КП «ЗТМК» і ВАТ «Сілікон» (у грн на одну грн виробленої продукції)

№ з/п	Елементи логістичного управління	Статті витрат				Разом
		Матеріальні	Транспортні	Виробничі	Складські	
1	Скорочення складських запасів				0,05/0,3	0,05/0,03
2	Гарантія поставок			0,02/0,03		0,02/0,03
3	Постійні канали збуту			0,03/0,05		0,03/0,05
4	Гарантія якості продукції			0,03/0,02		0,03/0,02
5	Використання сучасних технологій			0,02/0,02		0,02/0,02
6	Контроль			0,03/0,03		0,03/0,03
7	Управління запасами готової продукції	0,25/0,25				0,25/0,25
8	Використання комерційних технологій	0,35/0,15				0,35/0,15
9	Пільги постійним споживачам	0,06/0,11				0,06/0,11
10	Скорочення транспортних витрат		0,03/0,02			0,03/0,02
11	Утилізація відходів		0,03/0,03			0,03/0,03
12	Зниження вартості послуг		0,00/0,03			0,00/0,03
Разом		0,66/0,51	0,06/0,08	0,13/0,15	0,05/0,3	0,77/0,90

ВИСНОВКИ

Уточнено механізм впливу логістичного управління і логістичних витрат як взаємно суперечливих чинників на величину повної собівартості товарів (послуг) підприємства.

Установлено узагальнену кількісну структуру логістичних витрат підприємств напівпровідникової галузі України з різними формами власності в умовах ситуативного зростання собівартості продукції і падіння рентабельності виробництва, викликаних загальними кризовими тенденціями в економіці. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Черноусов Е. В. Анализ рынка провайдеров – зарубежный опыт / Е. В. Черноусов // Менеджмент в России и за рубежом. – 2002. – № 6. – С. 28 – 32.
 2. Попова В. Д. Особливості групування та класифікація витрат на металургійному підприємстві з точки зору логістики / В. Д. Попова // Збірник наукових праць Державного економічно-технологічного університету транспорту. Серія «Економіка і управління». – Київ, 2011. – Вип. 17. – С. 13 – 17.

3. Долгопятова Т. Экономическое поведение промышленных предприятий в переходной экономике / Т. Долгополова, И. Евсеева // Вопросы экономики. – 1994. – № 8. – С. 40 – 50.

4. Зборовська О. М. Проблеми оптимізації логістичної системи підприємства / О. М. Зборовська // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. «Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики». – 19-20 травня 2011 року. – м. Харків.

5. Алесинская Т. В. Основы логистики. Общие вопросы логистического управления: Учебное пособие / Т. В. Алесинская. – Таганрог : Изд-во ТРТУ, 2005. – 205 с.

6. Лысенко В. А. Управление текущими затратами предприятия / В. А. Лысенко // Бизнес Информ, 2000. – № 21(2). – С. 105 – 110.

7. Казарина Л. А. Логистические издержки: проблемы учета и оценки / Л. А. Казарина // Вестник Томского государственного педагогического университета. Серия «Гуманитарные науки» (экономика и право). – 2007. – Вип. 9 (72). – С. 24 – 27.

Таблиця 4

8. Попова В. Д. Шляхи удосконалення виробничої логістики підприємств напівпровідникової галузі України / В. Д. Попова // Держава та регіони. Серія – Економіка та підприємництво. – 2012. – № 3.

Науковий керівник – Семенов Г. А., д. е. н, професор, професор кафедри економіки підприємства, Класичний приватний інститут, м. Запоріжжя

REFERENCES

Alesinskaia, T. V. *Osnovy logistiki. Obshchie voprosy logisticheskogo upravleniia* [Fundamentals of Logistics. Common questions of logistics management]. Taganrog: TRTU, 2005.
 Chernousov, E. V. «Analiz rynka provayderov – zarubezhnyy opyt» [Market Analysis providers – foreign experience]. *Menedzhment v Rossii i za rubezhom*, no. 6 (2002): 28-32.
 Dolgopolova, T., and Evseeva, I. «Ekonomiceskoe povedenie promyshlennykh predpriatii v perekhodnoy ekonomike» [Economic behavior of industrial enterprises in transition economies]. *Voprosy ekonomiki*, no. 8 (1994): 40-50.

Kazarina, L. A. «Logisticheskie izderzhki: problemy ucheta i otsenki» [Logistics costs: accounting and valuation problems]. *Vestnik TGPU. Gumanitarnye nauki (ekonomika i pravo)*, no. 9 (72) (2007): 24-27.

Lysenko, V. A. «Upravlenie tekushchimi zatratami predpriiatiia» [Manage the current costs of the enterprise]. *Biznes Inform*, no. 21 (2) (2000): 105-110.

Popova, V. D. «Osoblyvosti hrupuvannia ta klasyfikatsiia vytrat na metalurhiinomu pidpriemstvi z tochky zoru lohistyky» [Features clustering and classification of costs in the steel plant in

terms of logistics]. *Zbirnyk naukovykh prats DETUT. Ekonomika i upravlinnia*, no. 17 (2011): 13-17.

Popova, V. D. «Shliakhy udoskonalennia vyrobnychoi lohistyky pidpriemstv napivprovodnykovoii haluzi Ukrainy» [Ways of improving production logistics enterprises semiconductor industry in Ukraine]. *Derzhava ta rehiony*, no. 3 (2012).

Zborovska, O. M. «Problemy optymizatsii lohystichnoi systemy pidpriemstva» [Problems of optimization of the logistics enterprise system]. *Sotsialno-ekonomichni rozvytok Ukrainy ta ii rehioniv: problemy nauky ta praktyky*. Kharkiv, 2011.

УДК 338.43

СОСТОЯНИЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВА РАСТЕНИЕВОДЧЕСКОЙ ПРОДУКЦИИ СЕЛЬСКИМИ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫМИ ЭКОНОМИЧЕСКИМИ СИСТЕМАМИ

© 2014 УСЕНКО Л. Н.

УДК 338.43

Усенко Л. Н. Состояние технологического развития производства растениеводческой продукции сельскими территориальными экономическими системами

Низкий уровень распространения инноваций и технологического развития в российском сельском хозяйстве негативно сказывается на базовой отрасли экономики сельских территорий – растениеводстве, которое по факторам производства обладает самым высоким потенциалом в мире. Кроме того, вступление России в ВТО накладывает свой отпечаток на стратегию развития отрасли и располагает к иному, инновационному пути формирования конкурентоспособного аграрного сектора экономики. В статье на основе ретроспективного анализа основных факторов производства и многогранных показателей финансово-экономической деятельности сельского хозяйства дана оценка состояния технологического развития и инновационного потенциала растениеводческой отрасли в России. Сделаны выводы о влиянии данных факторов и показателей на формирование и развитие инновационного базиса АПК России, определен потенциал его дальнейшего роста. В статье также акцентировано внимание на взаимозависимости групп показателей, формирующих актуальную картину исследования. Выявлены слабые стороны и негативные факторы, препятствующие становлению инновационного аграрного сектора российской экономики.

Ключевые слова: технологическое развитие; сельское хозяйство; растениеводческая продукция; сельскохозяйствопроизводители; сельскохозяйственные угодья; урожайность; техническая сфера.

Табл.: 5. Библ.: 8.

Усенко Людмила Николаевна – доктор экономических наук, профессор, Заслуженный деятель науки Российской Федерации, проректор по научной работе Ростовского государственного экономического университета (ул. Б. Садовая, 69, Ростов-на-Дону, 344002, Россия)

E-mail: nauka@rsue.ru

УДК 338.43

Усенко Л. М. Стан технологічного розвитку виробництва рослинницької продукції сільськими територіальними економічними системами

Низкий рівень поширення інновацій і технологічного розвитку в російському сільському господарстві негативно позначається на базовій галузі економіки сільських територій – рослинництві, що по факторах виробництва має найвищий потенціал у світі. Крім того, вступ Росії до ВТО накладає свій відбиток на стратегію розвитку галузі й розташовує до іншого, інноваційного шляху формування конкурентоздатного аграрного сектора економіки. У статті на основі ретроспективного аналізу основних факторів виробництва та багатограних показників фінансово-економічної діяльності сільського господарства дана оцінка стану технологічного розвитку й інноваційного потенціалу рослинницької галузі в Росії. Зроблено висновки про вплив даних факторів і показників на формування й розвиток інноваційного базису АПК Росії, визначений потенціал його подальшого зростання. У статті також акцентовано увагу на взаємозалежності груп показників, що формують актуальну картину дослідження. Виявлено слабкі сторони й негативні фактори, що перешкоджають становленню інноваційного аграрного сектора російської економіки.

Ключові слова: технологічний розвиток; сільське господарство; рослинницька продукція; сільгосптоваровиробники; сільськогосподарські угоддя; урожайність; технічна сфера.

Табл.: 5. Бібл.: 8.

Усенко Людмила Миколаївна – доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки Російської Федерації, проректор по науковій роботі Ростовського державного економічного університету (вул. В. Садова, 69, Ростов-на-Дону, 344002, Росія)

E-mail: nauka@rsue.ru

UDC 338.43

Usenko L. N. State of Technological Development of Crop Production by Rural Territorial Economic Systems

Low level of distribution of innovations and technological development in the Russian agriculture exerts a negative influence upon the basic branch of the economy of rural territories – crop production, which, by production factors, possesses the highest potential in the world. Moreover, Russia's joining WTO has an effect on the strategy of the branch development and disposes to another, innovative way of formation of the competitive agrarian sector of economy. The article uses retrospective analysis of main factors of production and many-sided indicators of financial and economic activity of agriculture in order to assess the state of technological development and innovation potential of the crop industry in Russia. The article draws conclusions about influence of these factors and indicators upon formation and development of the innovative basis of the agro-industrial complex of Russia and identifies potential of its further growth. The article also focuses on interdependence of groups of indicators that form the current picture of the study. The article reveals weaknesses and negative factors that interfere with establishment of the innovative agrarian sector of Russian economy.

Key words: technological development, agriculture, crop production, producers of agricultural products, agricultural land, crop yield, technical sphere.

Tabl.: 5. Bibl.: 8.

Usenko Lyudmila N. – Doctor of Science (Economics), Professor, Honored Scientist of the Russian Federation, Pro-rector of the Rostov State Economic University (ul. B. Sadovaya, 69, Rostov-na-Donu, 344002, Russia)

E-mail: nauka@rsue.ru